

Recenzní stanovisko

pro publikaci Právnické fakulty MU

Název publikace: xxx

Druh hodnoceného díla (učebnice, vědecká monografie, sborník, apod.): xxx

Rozsah posuzovaného textu: xxx normostran

Zhodnocení posuzovaného díla dle níže označené charakteristiky a případná další doporučení recenzenta.

- Obsahuje publikace nové teoretické/metodologické výsledky?

Práce je věnována institutu vyvlastnění, přesněji jeho využitelnosti k prosazování zájmů ochrany životního prostředí. Originální je analýza platné právní úpravy jednotlivých složek a oblastí ochrany životního prostředí z hlediska výskytu aplikací institutu vyvlastnění (kapitola 2, strany 11-43), kromě ní práce přináší i některé obecnější poznatky a dílčí teoretické závěry. Nová a svým rozsahem i hloubkou ojedinělá je zejména část věnovaná problematice náhrady za vyvlastnění (kapitola 9, str. 113-176).

- Obsahuje publikace originální aplikaci?

Originální je zejména specifické zaměření práce na tzv. environmentální důvody vyvlastnění, a to i přes určitou problematičnost takového vymezení (viz níže).

K původním závěrům autor dospívá zejména v kapitole 9. xxx (oddíl 9.6 Závěry a doporučení, od str. 162). Přinejmenším některé z nich se nepochybně stanou předmětem dalších odborných diskusí.

- Vyhovuje posuzovaný text formálním a stylistickým požadavkům?

Práce je psána srozumitelným a čtivým stylem. Jen výjimečné překlepy a pravopisné chyby nesnižují srozumitelnost ani celkovou kvalitu práce. V některých částech práce je nastaveno odlišné formátování textu – bude jistě opraveno při předtiskové úpravě (např. oddíl 292, str. 41-43).

Odpovídající je i přehledný poznámkový aparát díla.

- Další recenzentovo vyjádření k předloženému dílu

Východiskem práce je přehled tzv. environmentálních důvodů vyvlastnění, tedy případů (účelů), pro něž platná právní úprava zakotvuje možnost vyvlastnění jako nástroje prosazení veřejného zájmu. Pro lepší pochopení v kontextu celkové právní úpravy vyvlastňování a omezování věcných práv by zřejmě bylo vhodnější, kdyby tomuto přehledu předcházelo alespoň obecné vymezení ústavněprávních východisek vyvlastnění (princiální ochrana vlastnického práva, jen při splnění ústavně garantovaných podmínek možnost zásahu – čl. 11, ale také čl. 4 Listiny základních práv a svobod) a stručný přehled celé právní konstrukce vyvlastnění, jíž je zákonem stanovený účel (tedy právě ony „důvody vyvlastnění“) nedílnou součástí.

Rovněž není zcela patrné, podle jakých hledisek autor klasifikuje některé ze zákonných důvodů vyvlastnění jako tzv. environmentální, zatímco jiné nikoli. Autor si je nepochybně vědom problematičnosti takové klasifikace (úvaha o environmentálních aspektech silničních a jiných dopravních staveb), o nic jednodušší to ale není ani u některých jiných záměrů. Například vodní dílo může být podle konkrétních okolností veřejně prospěšnou stavbou k zajištění ochrany před povodněmi či suchem, stejně tak ale může být v ryze soukromém zájmu – akumulace vody pro zavlažování zemědělské půdy, zasněžování nebo jiné soukromé účely.

Některá dílčí východiska práce jsou velmi zjednodušující. Zdaleka ne všechny vodní nádrže slouží k ochraně území před povodněmi, a není ani účelem všech vytvářet zásobu vody pro nějaké specifické účely. Citovaný závěr neplatí i pro ostatní opatření spojená s úpravou vodních toků, rybníků apod.

Nepovažuji za vhodné označovat vykonavatele veřejné moci ve vyvlastňovacím řízení za „vyvlastňující subjekt“, případně dokonce jako „vyvlastňující“ (str. 53). Ať již je příslušným orgánem kdokoliv, vždy se jedná o výkon veřejné, resp. státní moci. „Subjektivitu“ takového orgánu tak posuzujeme jedině ve smyslu procesněprávním. (Mimochodem, také dnes rozhoduje o výši náhrady za vyvlastnění – alespoň v konečné instanci – obecný soud.)

- Závěrečné stanovisko k vydání díla:

Práce je nesporně přínosem pro poznání institutu vyvlastnění, resp. jeho aplikací pro účely ochrany životního prostředí. Dílo proto doporučuji k publikaci.

Jméno hodnotitele: xxx

Datum předání stanoviska: xxx